

कर्मवीर शंकरराव काळे सहकारी साखर कारखाना लि, गौतमनगर.

पो, कोळपेवाडी, ता. कोपरगांव, जि. अहमदनगर.

जा.क्र.ऊस विकास/ १२६०

दिनांक-१/८/२०२०

-: परिपत्रक :-

-: ऊस पिकावरील किड व रोगाचे एकात्मिक नियंत्रण :-

कारखाना कार्यक्षेत्रातील सर्व ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना कळविण्यात येते की, कारखाना कार्यक्षेत्रामध्ये काही ठिकाणी ऊसावर पांढरी माशी, हुमणी, पांढरा लोकरा मावा व इतर किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. या किडींमुळे ऊसाचे वजनात व साखर उतान्यात घट होऊन मोठ्या प्रमाणात नुकसान होवू शकते. सदर किडींमुळे होणारे नुकसान टाळण्यासाठी व किडींचे एकात्मिक नियंत्रणासाठी सर्व ऊस उत्पादकांनी एकत्रित खालील प्रमाणे उपाययोजना कराव्यात.

अ) ऊस पिकावरील किडीचे नियंत्रण :-

अ.न	किड व रोगाचे नाव	लक्षणे	करावयाच्या उपाययोजना
१	हुमणी	या किडीची अळी ऊस पिकाची मुळे कुरतडून खाते त्यामुळे ऊस वाळून नुकसान होते. अळीचा कालावधी २८१ दिवस इतका जास्त असल्यामुळे वेळीच नियंत्रण न केल्यास ऊसाचे पिकाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होते.	१) ऊसाच्या सरीमध्ये क्लोरोपायरीफॉस ५०% प्रती एकरी १ लिटर ४०० लि. पाण्यातून आळवणी करावी २) लिसेंटा २०० ग्रॅम किटकनाशक प्रती एकरी ४०० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून आळवणी करावी ३) फिप्रोनील ०.३%(रिजेंट) दाणेदार प्रती एकरी १० किलो घेवून ऊसाचे मुळाजवळ रासायनिक खतात मिसळून टाकणे. ४) व्ही.एस.आय. निर्मित द्रवरूप जैविक किटकनाशक (B.V.M) प्रती एकरी २ लिटर घेवून ४०० लिटर पाण्यातून आळवणी अथवा ठिबक मधुन दयावे.
२	पांढरी माशी	पांढऱ्या माशीची बाल्यावस्था पानाच्या मागील बाजूने रस शोषण करते. त्यामुळे पाने निस्तेज होतात व पिवळी पडून वाळतात. परिणामी ऊसाचे वजनात व साखर उतान्यात कमालीची घट आढळून येते. पांढऱ्या माशीने ग्रस्त ऊसाचे पानांवर काळ्या रंगाची बुरशी (कॅपनोडीयम) आढळते ज्यामुळे पानांची अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते पाने वाळतात	प्रती एकरी फवारणी करीता १) पाणी + युरिया + अॅसीफेट + नुवॉन (२०० + ४ किलो + २५० ग्रॅम + ४०० मिली.) २) पाणी + युरिया + इमीडॅक्लोप्रीड १७.८% (कॉन्फीडर) (२०० लि. + ४ किलो + १०० मिली) ३) किडीचा जास्त प्रादुर्भाव असल्यास एकरी एक गोणी जादा युरिया (नत्र) टाकावे म्हणजे किडग्रस्त ऊस सुधारतो. ४) व्ही.एस.आय. निर्मित द्रवरूप जैविक किटकनाशक मेटारायझम अॅनिसोपीली व व्हर्टिसिलियम लेकानी (B.V.M) ची एकरी २ लि. प्रती एकर ४०० लि. पाण्यातून फवारणी करावी.

३	पांढरा लोकरी मावा	पांढरा लोकरी मावा ऊसाच्या पानाच्या पाठीमागील बाजुस बसलेला असतो व पानातील गोड रस शोषुन घेतो.बाहेर फेकलेला गोड पदार्थ खालच्या पानावर वरील बाजुस पडतो व त्यावर काळया रंगाची बुरशी वाढते व संपुर्ण पान काळे पडते.परिणामी अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते पाने कोरडी पडुन वाळतात.ऊस कमकुवत होतो,वाढ खुंटते उत्पन्न व साखर उतान्यात घट येते.	प्रती एकरी फवारणी करीता १) पाणी + डायमथोएट ३० % (रोगर) (२०० लि. + ४०० मिली) २) पाणी + अॅसीफेट ७५% (२०० लि. + २५० ग्रॅम) ३) मॅलाथिऑन ४% भुकटी १५ किलो प्रती एकरी ऊसपिकावर धुरळावी.
४	ऊस पिकाच्या पानावरील तपकिरी ठिपके(ब्राउन स्पॉट)	हा बुरशीजन्य रोग असुन तो (सरकोस्पोरा लॉंगीपस) या बुरशीमुळे होतो.रोग करणाऱ्या बुरशीची लागण सर्वप्रथम जुन्या पानावर होते.त्यामुळे ऊसाच्या पानावर लाल तपकिरी रंगाचे अंडाकृती ठिपके दिसुन येतात.रोगाची तीव्रता वाढल्यावर ऊसाच्या पानांचा पुर्ण भाग व्यापला जातो.त्यानंतर पाने करपतात वाळतात दुरुन रोगग्रस्त पिक तांबेरा रोगाने ग्रासल्यासारखे दिसते.पर्यायाने पानांची अन्न तयार करण्याची क्रिया मंदावते व उत्पन्नात घट येते.पावसाळ्यात जास्त काळ पाणी साचलेल्या जमिनीत तसेच भारी जमिनीत ऊस पिकास या रोगाची तीव्रता जास्त असते.	पाणी २००लि. + कॉपर ऑक्झीक्लोराईड ५०० ग्रॅम + स्टिकर १०० मि.ली. किंवा पाणी २०० लि.+ मॅकोझेब ५०० ग्रॅम +स्टिकर १००मि.ली. (फवारणीचा कालावधी- २ ते ३ फवारण्या १५ दिवसाच्या अंतराने करणे)

कारखाना कार्यक्षेत्रातील सर्व ऊस उत्पादकांनी एकत्रित व उपरोक्त सर्व पध्दतीचा समन्वय साधुन किड व रोगाचे नियंत्रण करावे तसेच अधिक माहितीसाठी कारखान्याचे ऊस विकास कार्यालयात संपर्क साधावा .

आपला विश्वासु,
गि.ज.जगताप
कार्यकारी संचालक